

Dagthema: Een onvoltooid verhaal

Uit de Veertigdagenserie met het gelijknamige thema

Overweging 9 april - Bert van der Meer

“... Niet omdat Maria van Magdala de belangrijkste leerling was, of omdat zij macht had, maar omdat ze Jezus volgde en daarvan getuigde. De andere leerlingen vertrouwden haar en daarmee ook haar getuigenis. Maria vertrouwde Jezus - Jezus vertrouwde haar - en de leerlingen, de leerlingen haar en daarmee haar verhaal. Een keten van vertrouwen ...”

Openingsgebed

Naar God, de God die liefde stort en vraagt,
de God die onze liefde wil ontvangen
om weer in ons het leven door te geven,
naar deze God keren wij hier ons toe.
Wij, die welhaast ten hele dwalen,
worden door Hem die wij de Vader noemen
op dit uur zacht maar dwingend afgeroepen,
geroepen en gevraagd om vrucht te dragen.
Om God vieren wij brood en wijn en woord.
Niet zomaar zijn wij hier,
wij willen eerlijk en oprecht elkaar
ontmoeten
in de naam van de Vader en de Zoon
en de Heilige Geest. Amen.

Lied: Klankresten

T: Huub Oosterhuis M: Tjeerd P. Oosterhuis

Klankresten van een onvoltooid verhaal.
Steenlettergrepen,
sporen in woestijnzand.

Lichtwoorden,
ooit ontvangen,
maar van wie?

Hij zal niet slapen,
allerzielen hoeder.

Deze tijd vraagt van ons dat wij niet polariseren en uiteendrijven.
We zijn samen op weg naar onze toekomst.
We kunnen niemand missen. Ieder levert zijn bijdrage.

Welkom en Inleiding

Welkom in deze viering op zondag 9 april 2023 in De Duif. Welkom ook aan allen die via Zoom deze viering met ons meevieren. Vandaag gaan Marian en ik voor in deze viering, we hebben het koor onder leiding van Henk, we hebben Irina (Stephanus?) achter de piano, Erwin (en Marc?) voor de Zoom-techniek en er zijn mensen die voor de koffie en thee zorgen. En jij bent er! Jij hebt vanochtend besloten om hier naartoe te gaan. Misschien was je het al langer van plan, maar vanochtend heb je je auto, je fiets en je voeten op weg gezet naar De Duif. En daarom zijn we hier met z'n allen. Welkom!

Het thema van de Paasserie, en ook van deze viering is 'een onvoltooid verhaal'. Je zou verwachten dat het einde van de serie iets van voltooiing in zich zou dragen en dat is ook zo. Het is alleen niet het einde. Het verhaal gaat door. Ondanks lijden en sterven gaat het verhaal verder. Het verhaal van ons, het verhaal van de Duif, het verhaal van de mensheid.

We zijn deze vastentijd begonnen in de vieringen met Jan en die van Natasja met loslaten van wat was, hebben ons lot omarmd (Noud), hebben hoop gezocht (Maranca) en gevonden (Hans), zijn verkwikt met nieuwe levensadem. Een aantal van jullie nam deel aan het Seidermaal dat in drie huiskamers plaatsvond, met samen eten, nadenken, bidden en intensieve gesprekken.

En vrijdagavond was ik bij de stilte-wandeling van de Duif tot aan de Oude Kerk, onder leiding van Diana en Noud-Lodewijk, langs plekken waar geleden is, of waar symbolen of monumenten staan die daaraan herinneren. We kwamen langs *Stolpersteine*, struikelsteentjes, *Homeless Jesus*, het soephuis van de zusters Augustijnen in de Warmoestraat, beeld van Belle, monument voor de sekswerkers. Misschien heb je een Matthäus Passion bezocht. Ik keek naar de *Passion*, ook een hervertelling van het lijdensverhaal, op donderdagavond. Een uitspraak die me trof werd gedaan door een vrouw die ernstig ziek was. Ze zei: "als je de dood ziet, zie je ook het leven".

Zo was er veel in de afgelopen periode om ons bewust te worden van het lastige proces van bewustworden, loslaten en lijden. Vandaag vieren we de opstanding van Jezus uit de dood.

Dat doen we langs de lijn van de lezingen. We lezen uit Exodus, de bevrijding door de tocht door de Rode Zee. En we lezen uit het Johannes Evangelie over het bezoek aan het graf. En de liederen, oh, de liederen... We zongen net Klankresten, dat is één van de nieuwe parels in het repertoire van het koor. Zo direct zingen wij Zoals die ene roos, voor het eerst(?) in de Duif. Zowel de tekst als melodie en begeleiding ontspringt, groeit aan, komt tot bloei... en besluit. We zingen Vroeg in de Morgen, een van de mooiste Paasliederen die ik ken. We zingen Boek jij bent geleefd, met het belangrijke zinnetje 'dat jij zonder angst zult leven'. En het slotlied is Dan zal ik leven.

Laten we aan het begin van deze viering even stil worden, alles wat vandaag al gebeurd is even loslaten, om ons maximaal open te stellen voor de gebeden, liederen en overdenkingen die komen gaan.

[stilte]

Ik wens ons een goede viering.

Lied: Zoals die ene roos*Anneke Meijners / Mariëtte Harinck*

Zoals die ene roos,
haar vormen teer gespreid,
zich opricht in de vlagen
van komend herfstgetij,
zo is de liefde.

Zoals dat ene woord,
bij monde van een dwaas,
weerklinkt tegen de leuzen
van hatelijk geraas,
zo is de liefde.

Zoals die ene daad,
met hart en ziel verricht,
het dodelijke duister
beschaamt met weerloos licht,
zo is de liefde.

Exodus 14,9-14

De farao achtervolgde de Israëlieten met al zijn paarden, wagens en soldaten. Bij de stad Pi-Hachiroth haalde hij ze in. Daar hadden ze hun tenten neergezet, tegenover de stad Baäl-Sefon, vlak bij de Rietzee.

De Israëlieten zagen de farao aankomen, met zijn hele leger. Ze werden doodsbang en smeekten de Heer om hulp. En tegen Mozes zeiden ze: 'Waarom hebt u ons meegenomen uit Egypte? Om hier in de woestijn te sterven? Omdat er in Egypte geen plaats was om ons te begraven? In Egypte zeiden we al dat u ons met rust moest laten. We zijn nog liever slaaf in Egypte, dan dat we sterven in de woestijn!'

Maar Mozes zei tegen het volk: 'Wees niet bang! Wacht maar rustig af. Vandaag zullen jullie merken hoe de Heer jullie redt. Jullie zullen die Egyptenaren nooit meer zien. En jullie hoeven zelf niets te doen, want de Heer zal voor jullie vechten.'

Lied: Vroeg in de morgen

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
nog in ons hart de dichtheid van de nacht.

Jij bent niet die wij dachten.
Uit het vuur riep ons bij naam een stem.
Wij zagen niets. Jij riep: "Ik zal er zijn."

Op licht en schaduw, bomen aan de bron,
op stilte leek die naam.
Een gloed van liefde schroeide ons gezicht.

Om wat wij hoorden (maar wat hoorden wij?),
om wat op vrijheid leek,
omdat het moest en blijven niet meer kon,

zijn wij gegaan, onstuimig en verward,
om nergens om, om jou -
om liefde over alle grenzen heen.

Een troep die sloft en zwerft, de richting kwijt.
De nagalm van een stem.
De weerklank van wat woorden in ons hart.

Een slingerende stoet naar goed wijd land.
Een eeuwenlang smal pad.
Een ademtocht, de route van het licht.

Het duizendschone schitterende licht,
een file in de nacht,
een spoor van mensen die de nacht verslaan.

Die strompelen tot waar? Tot waar jij bent,
in rusten aan de bron,
in gloed van liefde, vuur dat niet verflauwt.

Vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
met niets dan in ons hart: "Ik zal er zijn".

Johannes 20,1-18

Na de sabbat, op zondagochtend, ging Maria uit Magdala naar het graf. Het was heel vroeg in de ochtend, het was nog donker. Toen ze bij het graf kwam, zag ze dat de steen voor het graf weggehaald was.

Maria rende weg, naar Simon Petrus en de leerling van wie Jezus veel hield. Ze zei tegen hen: 'De Heer is weggehaald uit het graf! En ik weet niet waar hij naartoe gebracht is.' Meteen gingen Petrus en de andere leerling op weg naar het graf, ze renden erheen. De andere leerling liep sneller dan Petrus, en was het eerst bij het graf. Hij keek naar binnen en zag de doeken liggen. Maar hij ging het graf niet in. Kort daarna kwam ook Simon Petrus bij het graf. Hij ging wel naar binnen. Hij zag de doeken liggen, ook de doek die om het hoofd van Jezus gezeten had. Die lag niet bij de andere doeken, maar apart, netjes opgerold.

De andere leerling ging nu ook het graf in. Toen hij de doeken daar zo zag liggen, geloofde hij dat Jezus was opgestaan. In de heilige boeken stond al dat Jezus moest opstaan uit de dood. Maar dat hadden de leerlingen nog niet begrepen. Toen gingen Petrus en de andere leerling terug naar huis.

Maria bleef huilend bij het graf staan. En terwijl ze huilde, keek ze naar binnen in het graf. Daar zag ze twee engelen in witte kleren. De engelen zaten op de plaats waar het lichaam van Jezus gelegen had. De één zat aan het hoofdeind, de ander aan het voeteneind. De engelen vroegen haar: 'Waarom huil je?' Maria zei: 'Mijn Heer is weggehaald uit het graf. En ik weet niet waar hij naartoe gebracht is.' Toen ze dat gezegd had, draaide ze zich om. Ze zag iemand staan. Het was Jezus, maar Maria wist niet dat hij het was.

Jezus vroeg aan haar: 'Waarom huil je? Wie zoek je?'

Maria dacht dat het de tuinman was, en zei: 'Meneer, hebt u soms mijn Heer uit het graf weggehaald? Vertel me dan waar u hem naartoe gebracht hebt! Dan kan ik hem meenemen.'

Jezus zei tegen haar: 'Maria.'

Maria ging naar hem toe en zei: 'Rabboeni!' Dat is Hebreeuws en het betekent: meester.

Maar Jezus zei tegen haar: 'Houd me niet vast, want ik moet omhooggaan naar de Vader. En jij moet aan mijn vrienden gaan vertellen dat ik gezegd heb: 'Ik ga omhoog naar mijn Vader, die ook jullie Vader is. Ik ga naar mijn God, die ook jullie God is.'"

Toen ging Maria uit Magdala naar de leerlingen. Ze zei tegen hen: 'Ik heb de Heer gezien!' En ze vertelde alles wat Jezus tegen haar gezegd had.

Overweging

De Passion, de hervertelling van het lijdensverhaal van Jezus, was donderdag op televisie, vanuit Harlingen dit keer. Terwijl een zwaar lichtend kruis door tientallen vrijwilligers door de stad wordt gedragen, wordt het lijdensverhaal verteld, door een verteller, een Maria, een Jezus, een Petrus, leerlingen, soldaten. Bekende, bestaande liedjes worden omgevormd tot een hoofdstuk in het verhaal. En een reporter, dit jaar Anita Witsier, laat een aantal mensen vertellen waarom ze meelopen.

Over Maria van Magdala werd daar verteld: Jezus heeft de demonen in haar hoofd verslagen. Als ze bij Jezus is, is ze rustig in haar hoofd. Ze voelt zich gekend en gewaardeerd en dat heeft er alles mee te maken hoe Jezus haar benadert: hij ziet haar, erkent haar.

In de voorbereiding voor deze viering hoorde ik “We leven in een tijd van grote verdeeldheid. Iedereen denkt te weten hoe het moet, maar ergens tegen zijn lijkt makkelijker dan ergens vóór te zijn”. Einde citaat. Als je daarbij denkt aan de grote kwesties van dit moment, dat zijn de energie-transitie, het stikstof-probleem en de woningnood, dan heeft het er alle schijn van dat daar waarheid in zit. Verdeeldheid. We zitten ergens in de drieslag Erkenning-Vertrouwen-Volharding die Natasja noemde in haar viering over Nieuwe Levensadem.

Dat is eerder gebeurd. In de eerste lezing uit Exodus is het volk vertwijfeld en verdeeld. Ze zijn Mozes gevolgd uit de slavernij van Egypte. En nu worden ze door het Egyptische leger ingerekend, of erger, althans, dat denken ze. Mozes roept op tot vertrouwen en tot volharding en... we kennen de afloop.

Datzelfde lijkt te gebeuren in het evangelie. Het lot van Jezus is beslist, althans, hij is dood en zijn leerlingen zijn bedroefd. Zo bezoeken ze ook zijn graf. Ook Maria van Magdala. Zij is diep bedroefd, ze huilt en ze ziet aanvankelijk niet dat de verrezen Jezus voor haar staat. Dan zegt Jezus tegen haar “Maria” en zij gaat naar hem toe en zegt “Rabboeni!”, zich op slag bewust van zijn aanwezigheid.

Als ik daar met een wetenschappelijke blik naar kijk, gewapend met camera en horloge, dan denk ik al snel dat ze iets anders opgeschreven hebben dan er werkelijk was. Maar wat is werkelijkheid?

Ikzelf heb wel eens ervaren, ver vóór de tijd dat de mobiele telefoon er was, dat mijn moeder de telefoon opnam en zei “Dag Bert”, waarop ik antwoordde “Hoe wist je dat ik belde?”. Het antwoord was: “Ja, dat dacht ik gewoon.” Dat was werkelijkheid.

En vorige week vertelde Rui op deze plaats dat zijn ouders jong zijn overleden. En dat hij allebei de keren duizenden kilometers ver weg was [van huis toen zijn vader overleed (was in Taiwan), en later nog verder toen zijn moeder overleed (hij was crew member op een cruise-schip, ergens op de Atlantische Oceaan)]. Allebei de keren kreeg hij de nacht voor zij overleden een levendige droom die hij tot op de dag van vandaag kan navertellen, van minuut tot minuut. Dat is toch ook werkelijkheid?

Zo kennen we allemaal denk ik wel voorbeelden in ons leven die je niet echt kunt verklaren, maar wel zijn gebeurd. Ik schuif ze meestal terzijde, omdat ik daar weinig mee kan, maar ik realiseer me dat dat me ongevoelig maakt voor dat gedeelte van de werkelijkheid. We denken dat het meeste, of eigenlijk alles, verklaarbaar is, maar dat is dus ... een misvatting. Ik denk dat mensen in Jezus’ tijd ontvankelijker waren om ervaringen als deze als werkelijkheid te ervaren.

Neem daarom even aan dat Maria Jezus gewaar werd. Wat een schok moet dat voor haar geweest zijn! Ze was erg verrast, ongetwijfeld, en misschien ook wat bevreesd. Want wat betekende het dat hij aan haar verscheen? Zou ze gelooft worden door de anderen?

Toch is dit verhaal opgeschreven. Niet omdat ze de belangrijkste leerling was, of omdat ze macht had, maar omdat ze Jezus volgde en daarvan getuigde. Ze hebben haar vertrouwd, en daarmee ook haar getuigenis. Zij vertrouwde Jezus - Jezus vertrouwde haar - en de leerlingen, de leerlingen haar en daarmee haar verhaal. Een keten van vertrouwen. Ik denk dat we hier iets belangrijks beet hebben.

Nog even terug naar Exodus. Een ramp tekent zich af. Woedende gewapende Egyptenaren stuiven af op het vluchtende volk van Israël. Die ramp brengt de mensen samen, aanvankelijk in verdeeldheid, uiteindelijk in vertrouwen. Wat Mozes doet: hij bevrijdt hen van angst.

In het lied dat we straks gaan zingen, Boek jij bent geleefd, zingen we de zin: Daarom ben ik neergeschreven: dat jij zonder angst zult leven. Jezus heeft laten zien dat de dood niet het einde is. Zodat we ook die angst kunnen loslaten.

Wie van jullie denkt nu “Ja, ok, maar wat nou, als hij het mis had?”

Laat me een paar voorbeelden geven.

Op een brug bij Nijmegen wordt sinds 19 oktober 2014 elke dag bij zonsondergang gelopen. Een veteraan, soms vergezeld van anderen, loopt in een trage mars over de brug. En telkens als hij bij de volgende lantaarn is, springt die aan. Er zijn 48 lantaarns op die brug, net zoveel als er Amerikaanse slachtoffers waren bij de verovering van die brug in 1944. Vandaag is mars nummer 3095.

Daarmee herdenken zij elke dag die soldaten, zowel degenen die hun leven gaven als degenen die overleefden. Zij zijn niet vergeten. Het markeert ook de komst van vrede en veiligheid in Nederland en de dagelijkse ceremonie geeft ook een plek aan al diegenen die zich daarbij willen aansluiten en daarmee betekenis geven aan hun leven. Zie je de keten van vertrouwen? Bij de voorbereiding voor deze Paasviering vertelde iemand over deze Sunset March. Daarom kan ik daar nu over vertellen.

Afgelopen vrijdag liepen we met een groep vanuit De Duif in een stille tocht naar de Oude Kerk. Onderweg stopten we bij stolpersteine, struikelsteentjes, waarop steeds één naam is gegraveerd van een vroegere bewoner van dat huis in de periode 1940-45 die is weggevoerd en is vermoord in de Holocaust. Alle Stolpersteine zijn gegraveerd met de hand, waarmee een verschil gemaakt met de systematische, industriële vernietiging in de Holocaust. De slachtoffers zijn zeker niet vergeten.

Op 18 december hebben we in de viering een aantal namen voorgelezen van vluchtelingen die zijn omgekomen bij hun overtocht over de Middellandse Zee. Datzelfde is gebeurd op talloze andere plaatsen in Nederland. Ook zij zijn niet vergeten.

Het belangrijke boek *De Meeste mensen deugen*, van Rutger Bregman, illustreert op veel manieren hoe het goede het kwade overwint. Door het voorbeeld van de gevangenis Bastoy, op een eiland in Noorwegen, waar zware misdadigers zich voorbereiden op terugkeer in de Maatschappij. Ze koken zelf, hebben een band, hebben een veerdienst voor degenen die op het vasteland werken, zagen zelf, ook met een kettingzaag. Ook door die ene man die veroordeeld was voor een moord met, ja inderdaad, een kettingzaag. En het werkt geweldig. Vanwege de goede opleiding en instelling zijn mensen van Bastoy gewild als werknemer. Dát is nog eens reïntegratie.

Ook door te vertellen over de gebroeders Viljoen, die door Mandela bij elkaar werden gebracht en zo een burgeroorlog voorkwamen in het Zuid-Afrika van begin jaren '90.

Door te vertellen over de Kerstviering van 1914, waarbij de soldaten in de loopgraven kerstliederen zongen. Aan beide kanten. Voor elkaar applaudisseerden. Een dag later, op eerste Kerstdag, liepen de moedigste soldaten langs het prikkeldraad om de vijand de hand te schudden.

Zo zijn er veel voorbeelden wat er gebeurt als je je wantrouwen opzij zet en in vertrouwen gaat leven. Dat je gaat leven in vertrouwen, met vertrouwen. In jezelf, in elkaar.

Als we dat doen, zijn we sterker dan de angst voor een ander, sterker dan de verdeeldheid die we zien in onze maatschappij, sterker dan wantrouwen, eigenbelang, sterker dan onze sterfelijkheid.

Ik denk dat we dat straks gaan zingen: Mozes heeft de weg gewezen, hoor de woorden der profeten: licht en adem zal er zijn. Als je mens wordt zoals Jezus, Liefde als een mens aanwezig, wijn van liefde, brood des levens, zoals hij...

Zo komen we aan het einde van de overweging, via eeuwenoude schriftlezingen over mensen die zoveel eeuwen geleden begrepen wat toenadering en vertrouwen met mensen doet. Langs verhalen uit onze eigen geschiedenis die getuigen van precies dat vertrouwen. Volgens mij bereidt dat ons voor om te getuigen van ons vertrouwen in elkaar, in de mensheid.

En dat is een hoopvolle boodschap die je vanaf vandaag het hernieuwde kracht in de wereld kunt zetten. Mag ik je dan ook vragen om vanaf vandaag dát licht te laten schijnen in onze prachtige wereld.

Zalig Pasen!
Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

We beseffen en aanvaarden dat wij onze rust niet vinden
in de zekerheid wat wij belijden,
maar in de verwondering over wat ons toevalt
en geschonken wordt;
dat wij onze bestemming niet vinden
in onverschilligheid en hebzucht,
maar in de wakkerheid en verbondenheid met al wat leeft;
dat ons bestaan niet voltooid wordt door wie we zijn
en wat we hebben,
maar door wat oneindig groter is dan wij kunnen bevatten.

Door dit besef geleid, geloven we in Gods Geest,
die al wat mensen scheidt te boven gaat
en hen bezielt tot wat heilig is en goed,
opdat zij, zingend en zwijgend,
biddend en handelend,
God eren en dienen.

Wij geloven in Jezus,
een van Geest vervulde mens,
het gelaat van God dat ons aanziet en verontrust.
Hij had de mensen lief en werd gekruisigd,
maar leeft,
zijn eigen dood en die van ons voorbij.

Hij is ons heilig voorbeeld van wijsheid en moed
en brengt ons Gods eeuwige liefde nabij.
Wij geloven in God, de Eeuwige,
die ondoorgrondelijke liefde is,
de grond van ons bestaan,
die ons de weg van vrijheid en gerechtigheid wijst
en ons wenkt naar een toekomst van vrede.

Wij geloven dat wij zelf,
zo zwak en feilbaar,
geroepen zijn om met Christus
en allen die geloven verbonden,
kerk te zijn in het teken van hoop.

Want wij geloven in de toekomst van God en wereld,
in een goddelijk geduld dat tijd schenkt om te leven
en te sterven en om op te staan
in het koninkrijk dat is en komen zal,
waar God voor eeuwig zijn zal; alles in allen.

Aan God zij de lof en eer
in tijd en eeuwigheid. Amen.

Collecte

Om wekelijks onze vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke / jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QR code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift.

Stichting De Duif

Jaardoel De Duif 2023

Rond de tafel verzameld Intenties vanuit het groene boek

Tafelgebed

Heer, ga met ons mee,
ga met ons mee op weg.
't Kan in de morgen van ons leven zijn,
als alles zonnig schijnt en wij een toekomst zien
waarin wij bouwen aan geluk en willen leven
naar de weg die u getekend hebt.

Het kan ook in de middag zijn,
als alles om ons heen zo woelig is
en wij wel duizend dingen doen.
Voor u, voor heel de mensheid menen wij,
maar ook een klein beetje voor onszelf.

Het kan ook avond zijn,
als heel ons leven in verre vlakke ligt,
heel even nog beschenen door een rijpe zon
met hier en daar een vale vlek.
Een schaduw die men schuchter mijdt.

Heer, blijf bij ons en kom met ons aan tafel
en doe het nog eens voor:
hoe wij brood te breken hebben van ons hart
en met geschudde korven aan anderen delen.

Heer, blijf bij ons en kom met ons aan tafel
en doe het nog eens voor:
hoe wij de wijn te schenken hebben van geluk
uit eigen broze kruiken vol warme vreugde.

Heer, schuif nu de bank waarop u zit
nog dichterbij de tafel.
Dan kunnen wij,
als u verdwijnt uit onze verbaasde ogen,
op deze plaats misschien een broer of zuster zien.

Nodiging

Jesus was liefde als een mens aanwezig. Bij hem voelde je je gezien, erkend,
gewaardeerd. Hij nodigde iedereen uit om te eten aan de tafel en hij deelde brood,
als symbool van het delen van het leven.

Hier in de Duif doen wij hem dat na. Jij bent welkom, ik zie je, ik erken je en
waardeer je. Je bent welkom aan deze tafel, dus kom dan, want alles is gereed.

Breken en delen van brood en wijn

Ik schenk je vertrouwen

Lied: Boek, jij bent geleefd

H.Oosterhuis/A.Oomen

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:
licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.

Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.
Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezen,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het waar.

Onze Vader

Onze Vader,
al zolang onderweg
van de hemel naar de aarde,
Uw Naam worde geheiligd,
nooit meer in gevechten
van volk tegen volk,
van man tegen man;
Uw Naam worde gedaan en doorgegeven
in gerechtigheid en vrede,
van mens tot mens,
van land tot land,
over heel de wereld.

Laat komen uw rijk
door allen die veranderd zijn
in mensen van vrede en mededogen.
Laat gebeuren in ons midden
wat wij hebben uitgesteld tot in de hemel.

Geef ons heden zoveel inzicht
dat wij weten wat ons werkelijk
tot vrede en toekomst brengt.

Vergeef ons dat wij U tegenhielden
in zoveel mensen,
zoveel eeuwen lang.

En leid ons weg uit de verleiding
tot macht en geweld,
maar verlos ons vandaag nog
van één wereld voor enkelen
en open die wereld
van God en mens met allen.

Amen.

Mededelingen

Slotlied: Dan zal ik leven*H.Oosterhuis/A.Oomen*

Het zal in alle vroegte zijn, als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.

Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet.
Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen,
aren waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in,
Bergopwaarts en worden wolken.

Daarachter, kristal geworden, verblindend,
de zee die haar doden teruggaf.

Wij overnachten in elkaars schaduw.
Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen. (2x)

Dan zal ik leven. (3x)

Zegenbede*Petra Kerssies / Tom Löwenthal*

- V. Ga nu allen heen in vrede
met woorden van een ver verleden
gezegend gij met Abraham, Sara, Hagar, Ismaël en Isaak.
- A. Moge de Levende ons zegenen en behoeden.
Moge zijn aangezicht ons verlichten
en ZHIJ ons genadig zijn.
Dat ZHIJ met ons is
en wij in vrede leven.